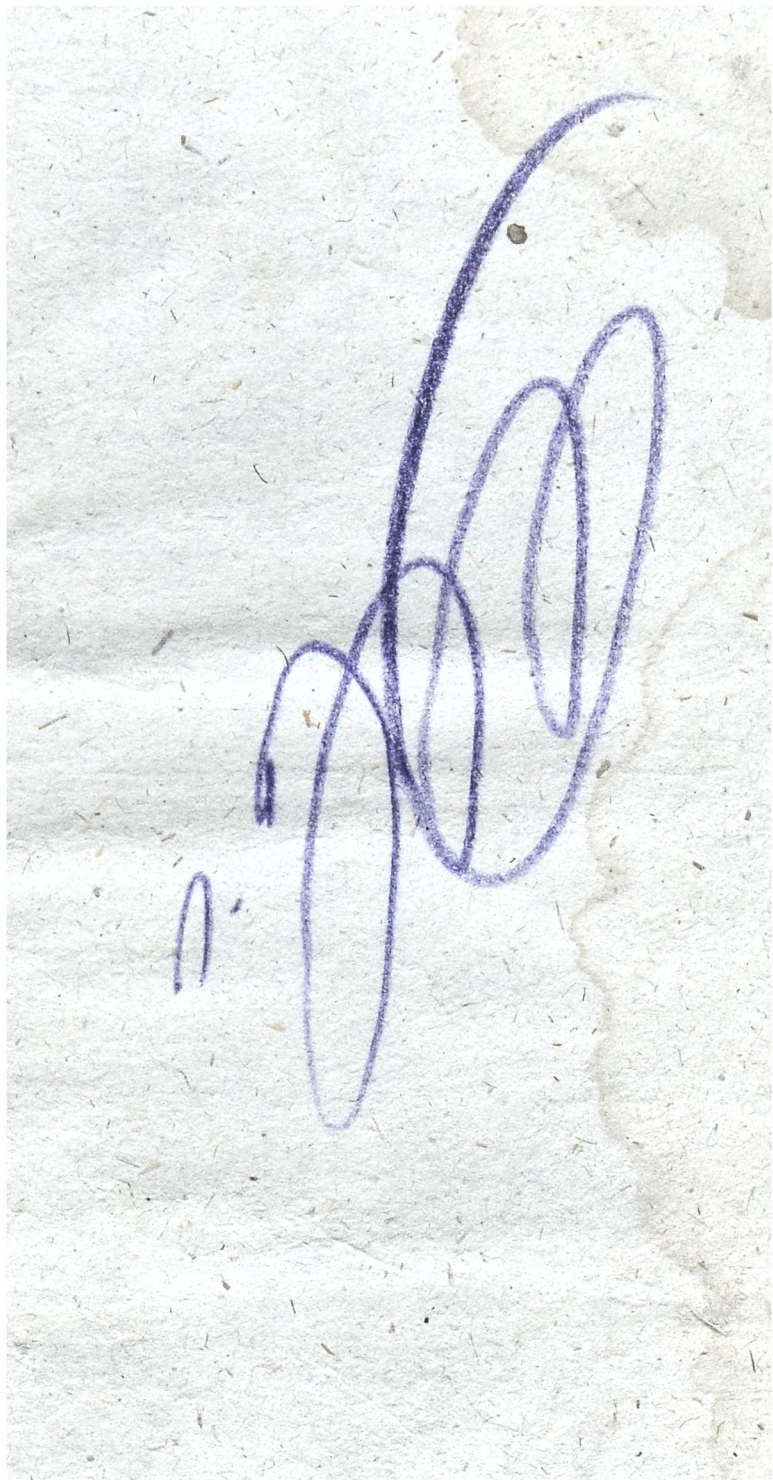

ಲೋಕ ರಂಗದ ಚಿತ್ರ

ს ჯ ა ნ ი .

ს რ ი ს ტ ო ტ ე ლ ი ს ა ნ ი .
კეთილი სათუხს და ბოროტებისა .
თარგმნილი ლათინთა ენისაგან
რუსულსა ზედა ენასა . მ . ა . ჩუ-
ლსა 1787 . სანკტპეტერბურგს*

11938

ხოლო ქართულსა ენასა ზედა
გარდამოთარგმნილი იქმნა . მეფის
გოროტი მეთაქამეტის ძის თეი-
მურაზის მიერ . ჩულისა განხორ-
ციელებითგან სიტყუსა ღმრთისა
1818 . დეკემბრის 18 . ხოლო
ქართულსა რიცხუსა მეთაქამ-
ეტის ქორონიკონისასა . ფუ*

ღაიბეჭდა საფასითაჲე შათისა
უგანათლებულესობისათა. სამე-
უფო-სა ქალაქსა შინა სანკც
ჰეცეზბურღს . სტამბასა შინა
ილ-სებ ილ-ანესო-ვისასა *

ჩინა სიღყუაობა აკრო-სტრინური მიხლამი ვისთვსცა

ვილვაწე *

- * ისთვლები სიბრძნის, ყუავილნი სათნოებით •
 ორ ფრთე ჰყოფს სულსა, ხედვის და საქმის თნებით •
 ნათლად უჩრდილად, გზით ღმრთისა ჰსწფულთა მცნებით •
 აღიყუანს ზენად, განაბრწყინებს გონებით •
 იგი იცავს ჰსწფულს, ბუნებითს განმტკიცებით •
- * ესე დიდისა, ფილო-სო-ფო-სის ჰსწფანი •
 რომელთა უყუარსთ, სწავლათა უხუად მკანი •
 ოქრო ვით ბრძმედით, მის ბრძნისა გამო-მდნარნი •
 მიუბღვნათ ივერით, განსწავლონ მათნი ყრმანი •
 ორბილობის უამს, ვის შუენისთ ვეთილთ წვრითანი •
- * ნაკთ საყუდლად ჰსთიქუწს, მო-ბღვართ სულის მშუდობა •
 აღვირსხმა ვნებათ, მო-თმინებითა ბრძნობა •
 ხედვით სიმაღლედ, აღსლვა სიყვარულს ცრფობა •
 საქმით სიმდაბლე, სიწრფელე არ ღადრობა •
 გულის-სიფიცხლის, დამჭირვა დაცამობა •
- * ძვრით და შურით, დაიბრძობს უღმრთო-თუალსა •
 ღმრთის განმარისხად, დასთრგუნავს სამართალსა •

ვნებას

უნებას ჰსცემს ქვრივთა, ობოლთა არ მსჯავრის მართალსა.
ნაცუღად ქებისა, მაგინებლობის აღსა.
იფრქვევს ჰირითა, მით დახსნის კეთილთ ძალსა.

* მშობელი ყო-ვლითა, ცო-ღვათა დიდი ბერი •

ესე იგი არს, ვეცხლი ეშმაკთ საყვირი •

ფესვი ყო-ვლისა, ბოროტისა და ბირი •

ისარი მკვლელი, და გამბასურელი მწერი •

სძულობს წყალობას, ჰყო-ს სული მადლითგან მწერი •

* ძლიერი იგი, არს მამაცი სულ გრძელი •

ერევის ვინმცა, ცუდთ ნებათ ღვაწლით ვრცელი •

თავს სიბრძნის მრქმელი, უმეცრების განმძრცველი •

ევკეთო-ს რაცა, არა რად შემრაცხველი •

იგი ჰსდგეს სიმხნით, მტკიცედ განუღრჰველი •

* მშრო-მელი მკითხველთ, გენუკვი შენდობასა •

უკეთუ სადმე, შევაცდენდე ცნობასა •

რაცა კეთილთა, და ბოროტთათვის სჯასა •

აჩისტო-ტელე, მო-გვცემს ვისმენთ თუ მასა •

ხესთა კეთილთ და, სო-ფლად ვხუდეთ დიდებასა •

განსჯანი არის ცოცხ-
 ლისანი სათნოებათა
 და ბიწითა თჳს *

ჭეშმარიტებასა ეკუთვნის რა-
 თამცა ვაქებდეთ ყოველსა პატრი-
 ოსნებასა და მაგებულ-უჭყოფ-
 დეთ ყოველსა უშუქრებასა •
 შორის პატრიოსანთა ნივითა ,
 პირველსა უკუქ ადგილსა იპყრ-
 ობენ სათნოებანი , ხოლო შორ-
 რის უშუქრითა ბიწნი • მაშასადა-
 მე სათანადო არს ქებად სათნოე-
 ბაჲ , და არა თუ მხოლოდ ოდენ

იგი არამედ მიხეხნიცა მისნი , და
 რაეცა შეუღებებთან მასსარგებე-
 ლობანი , და ყოველნი საქმენი
 სათნოებათანი • ვითარ იგი ჭერ-
 -არს ძაგებად ყოველი იგი, რო-
 მელიცა ეწინაღმდეგებთან მას *
 ხოლო ვინაღვან მზრისა მეზრ
 შლაცონისა , რეცა სამნი არიან
 ნაწილნი ანუ ძალნი სულისანი •
 (ესე იგი არს) გონიერება ,
 რომელიცა გულის-კმის-ყოფით
 განიხილავს რაე ჭერ-არს ქმნად
 და რაე არა ჭერ-არს • სიმშვე,
 და სიმხნე , რომელიცა თავს-
 -იღებენ ყოველთა წინააღმდეგობ-
 -ბათა

ობთა-სიმკაცრე, და აღზრ-სხმა
 თაჳისა, რთ-მელნიცა მართუწნ
 წადილსა მო-პო-ებასა შინა თჳსდა
 საჭირო-ებათასა • ხოლო მახლ-
 ობელნი ხსენებულთა მათ სულო-
 სა-მაღლთანი არიან • მართლ-მსა-
 ჟულება, უხუწება, და სულ-
 -გრძელება * ეგ სახედუწ უსუს-
 ურებანი ანუ ბიწნი სულისანი
 არიან სამნი ესე შემდგომნი •
 უგუნურება განრჩევასა შინა ჭე-
 შმარტებით ნიჳთთასა • სიკო-
 ფე და შიშნეულება მო-თმინებათა
 შინა წინააღმდეგობათასა • განმბ-
 ნეკელო-ბა და უკრძალველო-ბა
 მო-პო-

მომზადებულია შინა საჭიროთა
 ნივთთათა • ხოლო მახლოდელი
 მათ სისუსტეთა ანუ ბიჭებთან
 აზიან ესენი , უსამართლოება ,
 სიბუნჩე , და სულ-მოკლობა *

გ ა ნ მ ა რ ტ ე ბ ა •

მათთვის რაჯსაცა შინა
 შეიცვს თვითოეული შემ-
 მოხსენებულთა სათნოე-
 ბათა განი*

გონიერებისათვის*

გონიერება არს გონები-
 სა ჩუქნისა ესრეთი ვიდრემე
 სათნოება , რომლისა საშუალო-
 ბითა

თბითა ვაცნი განიხილოჲს რა
 ყოველსა მას რაჲცა ვეთილ-ღღ-
 ეობისა მათისა შესაბამ-არს, არა
 თანა წარხდებიან მოპოებასა მი-
 სსა თავთა თჳს თჳსთა *

ს ი მ შ ჯ ლ ე *

სიმშჯლე არს ესე ვითარნი სათ-
 ნოებაჲ გულისა ჩუჲსნისა, რომ-
 ლითთა ვაცნი ფრიად ძნიადრე
 განიღვებებიან რისხვსადმი *

ს ი მ ხ ნ ი ს ა თ ჳ ს ა ნ უ

ს ი მ ა მ ა ც ი ს ა *

სიმამაცე არს ესე გუჲარნი სათ-
 ნოება გულისა ჩუჲსნისა, რომლი-
 სა

სა ძლით ვაცნი მოქაღულთა
 სიკუდილისა საშინელებათაგან
 მნიად ძალო-იღებენ შერყევასა *

სომიერებისა გინა
 სიმკაცრისათჳს *

სომიერება გინა სიმკაცრე არს-
 ესრეთი სათნოება სულისა ჩუ-
 წნისა ; ოღეს ხმარებათა შინა
 ნივთთასა ესრეთ სიმკაცრით ვი-
 ქცეოდეთ ; რომელ ბიწიერთად-
 მი დატკობათა არა სადა მივსდ-
 რკეთ და არცა მწაღნელად მათსა
 ვიძოვნეთ *

აღვრს სხმისათვის *

აღვრ-სხმა არს გულის-თქმიე-
რისა სულისა ვითარ რეცაზღუ-
დეა , რომელიცა ხმარებათა ში-
ნა ნივთიასა, უხმარსა მიდრევი-
ლებასა დაცვობისადმი დააყენე-
ბს და ჰყრობილ-ჰყოფს *

მართლ-მსაფულოები-
სათვის *

მართლ-მსაფულოება არს ესე-
-ვითარნი სათნოება ვეთილი სუ-
ლისა ჩუწნისა, რომელიცა ყო-
ველთა ღირს-სათანადოსა წა-
რუწერს *

უსუწ

ტუხუჭობისათვის:

ტუხუჭობა არის ეგზეთივე სათნო-
ება სულისა. რომელიცა განმწა-
დებულ-არის მარადის განყოფად
საუნჯისა თვისისა ჰატრიო-სანთა
სახმარებათა ზედა *

სუღ-გრძელებისათვის*

სუღ-გრძელება არის, ესე-ვითა-
რი სათნო-ება სულისა, რომელ-
საცა თანა-სწორად-ქალ-უბს თა-
ვის-დებად. ბედნიერებისა და უბ-
ედურებისა, ჰატრივისა და უბა-
ტრიობისა *

მეარტება

გ ა ნ მ ა რ ტ ე ბ ა .

მითვის ჩაეხატა შინათვ-
თლ-ეულთა მათბიწთაგა-
ნნი შეიცვან *

ჟუგუნურებისათვის *

ჟუგუნურება არს ნაკლოევა-
ნება ანუ უძალოება გონებისა .
იგი არს მისეს სრულისა უბედუ-
რისა ცხოვრებისა *

მრისხანებისათვის *

მრისხანება არსბიწი გულისა
ჩიუნისა ჩო-მლისა ძლითცა ვაცნი
აღვლადრე აღუშფოთნებით *

შინეულები სათვს *

შინეულობა არს ბიწი ესე-ვი-
თარი გულისა ჩუწნისა , რომ-
ლითაცა ვაცნი შესაშინებელითა
და უმეტეს წარწყმედისა ქალილი-
თა აღვლადრე შეპრწყუნდებიან *

ესე მომები საგინა გა-
ნწყუნ ილები სათვს *

განწყუნილება ანუ გემოთ-
მომყარება , ბიწი არს შუწბათი
მომყარისა სულისა , რომლისა
ძლით ვაცნი ბორბოტითა და აღსა-
ვრბალოწყლთა განცხრომათა მი-
ეცემიან *

აღვრ-უსხმელო-ბისათჳს*

აღვრ-უსხმელო-ბისათჳს არა
რადმე დასხნა აქა არის ცო-ცელ-
მან , გარნა შესაძლებელ-არს ი-
გი განსაზღვრებად შემდგო-მითა
ამით სახითა*

აღვრ-უსხმელო-ბა არს ბიწი
გულის-თქმიერისა სულისა, რო-
მელიცა მიგზხიდავს ჩუქნ
წადილით მიღცო-ლოჴად ნივითა
ანუ საქმეთა მათთადმი განრემ-
წო-მთა გონიერებისათა , დაღა-
ცათუ იგინი რიცხუთა შო-
რის უპატიოთა დაცკბო-ბათასა
იყო-ფო-დენმცა*

უსამა-

ესამარტოლოებათვს*

ესამარტოლოება არს ესე-ვითა-
ჩი ბიწი სულისა, რომლისა
ძლით ნებავსთ თავთა თვსთა შე-
ძინებაჲ და განძლიერებაჲ უმე-
ტეს რაოდენ თვს ეყოფის ვაც-
სა *

სიძუნწისათვს . —

სიძუნწე ანუ ვეცხლის-მოყუ-
არება არს ბიწი მაიძულეებელი
მეცადინობად, რათამცა ეო-ვ-
ლით ვერძო-ანგარჩი მო-იხუჭდ-
ეს შესაძინელთა *

სულ-

ს უ ლ - მ ო ვ ლ ე ო ბ ი ს ა თ ე ს *

ს უ ლ - მ ო ვ ლ ე ო ბ ა ა ნ უ უ ს უ ს უ -
 რ ე ბ ა ს უ ლ ი ს ა ა რ ს ე ს ე ვ ი თ ა რ ი
 ბ ი წ ი , რ ო - მ ე ლ ვ ა ც თ ა ბ ე დ ნ ი ე რ ე -
 ბ ი ს ა გ ი ნ ა უ ბ ე დ უ რ ე ბ ი ს ა • ჰ ა ტ ი ვ -
 თ ა ა ნ უ უ ჰ ა ტ ი ო ე ბ ა თ ა წ ო - მ ი ე რ ა დ
 ვ ე რ ა ბ ა ლ - ე დ უ ა ს თ ო ჳ ჳ რ ი თ ა ე *

თვსებანი თვთო-ეულთა
სათნო-ებათანი *

თვსებათათვს გონიერ-
ებისა *

გონიერებასა კეთილსა თვს-ეყ-
ვს მიღებად განზრახვსა ამის რათა
განაჩივდეს კეთილსა ბო-რო-ც-
ისაგან • გამო-ებიებდეს რაჲ სა-
თანადო არს სურვად ცხოვრე-
ბასა შინა , და რაჲსა ჭერ-არს
გარე უკუნ-ქცევად • ჳითარ შე-
საბამად ჭერ-არს სარგებლო-ბად
კეთილთა მათგან რო-მელნიცა
მო-გუა-

მო-გუანნიჭა ჩუქნ ბუნებამან . და
 ვითარ ვერ-არს ქცევად ვაცთა
 თანა . მზირვად უამსა თვსსა სა-
 ქმეთა , განსჯად და შესაბამიერ
 მო-უბნარობად . ხოლო უკანასკ-
 ნელ გამო-ცლად ყო-ველი იგი რაჲ
 საგანცა მიჰიღებთ ჩუქნ სარგე-
 ზელობასა . და რაჲცა თვს-ცუვს
 მეესიერებასა , გამო-ცდილებასა ,
 და გულის-მო-დგინებასა , რო-მე-
 ლნიცა იმუქბიან გონიერებისაგან
 კეთილისა , და ანუ უსამუალოდ
 შეუდგებიან მას . გამო-ცდილება
 უკუქ და მეესიერებაჲ შესაბლო-
 არს შერაცხუად თანა-მო-ქმედად
 და

და შემწე მიხეცებად გონიერე-
ბისა • ხოლო გულის - მოდ-
გინება და ჩრეკითსა განზრახუ-
ასა შინა გამარჯვება (ანუ წარმა-
რთება) კერძოებად მისსა *

თავსებათათვის სიმ-

შუღისა *

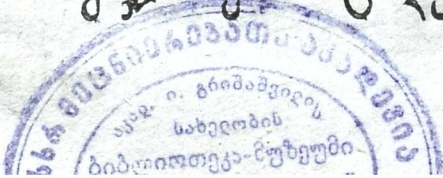
თავსებანი უკუწმ სიმშუღისა არ-
იან ესენი • რათამცა ვაცმან ზო-
მიერებით თავს-იღუას, ყუწმღრე-
ბანი, ცილის-წამებანი და შეურა-
ცხებანი • არა მიისწრაფდეს რი-
სხვსადმი და შურის-გებისა, არ-
ამედ მხიარულოთარე და საამო-ე-

თა ქცევითა იპყრობდეს სულსა
თვსსა სამარადისო-სა შინა მუყ-
დროებასა და განსუწნებასა *

თვსებათათვს სიმხნი-
სა ანუ სიმამაცისა *

11938

თანა-ნადებნი სიმხნისანი ანუსი-
მამაცისა არიან ესენი. რათა შეუჩრ-
ყველითა სულითა, მხნედ მიითუა-
ლვიდეს მამაცი ქაღილსა შემაძრ-
წუნებელისა სიკუჭდილისასა დიდ-
თა უკუწ შრომათა შინა დიდ-სულ
თუოს, მხნე, და მარჯვე. ვადნიერ
იქმნეს ყოველითა წედა საშიშროე-
ბათა. უმჯობეს რაცხდეს სიკუჭდი-
ლქსა

ლქსა სახელო-ვნად, უიღრედა სი-
 ცო-ცხლესა უბატოდ და სურვი-
 ლსა განრინებისათვის თაკისა თვ-
 სისა და ამით უკრულ იქმნეს ძლე-
 ვა შემოსილ * სიმხნესა ვრჯალა-
 დცა შესაბამების შრომაჲ ფიც-
 ხელი და არათუ მხოლოდ სუ-
 რვილი მისი, არამედ რათა შემ-
 ძლებელ-იქმნეს განგობად ღრუ-
 ჩლითა რათ-დენ უმეცეს ძალ-იდე-
 ბოდეს *

თჳს ებათათჳს სიშჳაც-
რისა და ზომიერებისა*

სიშჳაცრესა და ზომიერებასა
თჳს-ეყჳან რათა არცაღათჳ მცო-
რედ განგუჳკჳრუნეს ჩუჳნ ,
შუჳნიერებათა გრძნობითითა და-
ცკობითა, და არა მონადირე-
ბუღლ-ვიქმნეთ რომლისაჲე ბიწი-
ერისა განცხრომისაგან. ვუჳლად
ფერ-არს რათა იჭუნეულ-ვიყუ-
ნეთ თაჳისუფლებით სარგებლო-
ბად მათნივითთაგანცა რომელნიცა
არა აღგუჳრძალოჳეს ჩუჳნ. სათანა-
დო-არს რათა არა უყოფდეთ
სუღლსა და სიციო-ცხლებსა ჩუჳნ-
სა

სა სიხარულისა გარდამატებულ-
 სა მაშინ ოღეს იგი შუშბანი
 წარმოგვდგებიან ჩუშნ ფრიადი-
 თარე დიდროებითა, უიდრელა მა-
 შინ ოღესცა იგინი იძოებითან მცვი-
 რედ ჩუშნ შოჩის . სიმკაცრე-
 სა უკუშ შეუდგების სამარადი-
 სო წესიერება, უმწიკულოება, და
 ეგსახედ ნამუსიერი სირცხული
 და კრძალოულება *

თუ ს ე ბ ა თ ა თ ვ ს ა ჯ რ - ს ხ

მ ი ს ა თ ა *

თუ ს ე ბ ა ნ ი ა ჯ რ - ს ხ მ ი ს ა ნ ი ა რ ი -
 ა ნ ე ს ე უ ი თ ა რ ნ ი რ ა თ ა გ ო - ნ ი ე რ ე ბ

ით და იმჭირვოდეს მოყოთმე-
 ნელობა მიმსწრაფებელი უსა-
 ხურთა მშკენიერებათა (ტრფიალ-
 ებათა) და დატკობათადმი • ეკ
 სახედრუმ ჟერ-არს რათა იპურო-
 ბებოდეს სული მყურდროებით უა-
 მსა ცრუალებათა და აღმფოთებათა
 ბუნებითა ნივითასა *

თვსებათათვს მართლ-
 -მსაფულოებისათა *

საქმენი მართლ-მსაფულოებისანი
 არიან განმრჩევლობა ყოველსა
 საქმესა შინა სიმართლით და პა-
 ტიოსნად • ეკ სახედრუმ და ცრუად
 რუმუ-

ჩუქურლოებათა და წეს-ღებულოება-
 თა მამულისათა და ჭსჯულოთა და-
 სჯულისაწერილოთა. მარადის თქ-
 მად სიმაართლისა ყოველსავე აღ-
 გილსა სადაცა ითხოვს საჭირო-
 ება. და დადგრომად აღთქმასა ზედა
 და პირობასა. პირჩუქლი ნაწე-
 ვარი (ანუ ვერძო) გინა აღ-
 საკალი მართლ-მსაჯულოებისა
 არს ესე . რათამცა ვაცი პირვე-
 ლად ღმერთისა. მეორედ წმიდათა
 გუგამთა . მესამედ მამულისა. მეო-
 თხედ მშობელთა . ხოლო უკა-
 ნასკნელ გარდაცვალებულთა მი-
 სცემდეს თანა-ნადებსა თვისსა *

ამათ შორის კეთილ-მსახურე-
 ბა არს ნაწილი მართლ-მსაჯუ-
 ლებისა გინა შედგომილი მისი •
 და კუთლად მართლ-მსაჯულოებასა
 შეუდგების სიწმიდე , სიმაართ-
 ლე , და სარწმუნოება , და სი-
 ძულილი ყო-ველთა განრყუნილე-
 ბათა და უფეროთა საქმეთა*

თ ვ ს ე ბ ა თ ა თ ვ ს უ ხ უ წ -
 ბ ი ს ა თ ა *

თუ ხ უ წ ბ ა ს ა თ ვ ს ე ყ ვ ს რ ა თ ა მ ც ა
 აქ უ ნ დ ე ს ე ს რ ე თ ი ვ ი დ რ ე მ ე მ ი დ რ ე -
 ვ ი ლ ე ბ ა ს უ ლ ი ს ა , რ ო - მ ე ლ ა წ უ -
 წ ე კ ლ ე ს ს ა უ ნ ჯ ი ს ა თ ვ ს ი ს ა ხ მ ა რ ე ბ ა -
 ს ა

სა ჰატრიო-სანთა საქმეთა წყდა ეს-
 რეთ • რათამცა საჭირო-ებისა-
 თუს თუსისა დაშთეს მას სა-უნჯი-
 სა მისგან (არა ნამეტნაკი) და
 სხუსა მისგან განუყო-ფდეს ვისა-
 ცა უხმან შეწევნაჲ • იგივე უხ-
 ყლჳა აყენებს შემინებასა მუნიდ-
 გან საღითცა უფერო- არს მო-
 ღებად • უხვ ვაცი სამო-სელსა
 შინა და სახლსა შინა ფრიად უმ-
 წიკულო- იქმნების • იგი სშირადრე
 იუნჯებს ნამეტნავთა ნივთთა (არა
 ცუდთა,) არამედ ჰატრიო-სანთა •
 ვრწალოდ შეიკრებს ნივთთა შესაქ-
 ცევთა, დაღათჳ მისთუს არა დიდა-
ღრე

ღრე სასარგებლოთა • მაგალ ვი-
 თარ იგი გამოზრდის ცხოველ-
 თა მქონებელთა ჩო-მლისამე
 საამო-ვნო-სა თვსებისა, ანუ მხე-
 ცებრიობისათა • უხუცესასა შეუ-
 ღებებთან მოწლოება, ალეჩისი,
 მარჯუწმ მქცეველობა, ეგრეთ-
 ვე მიდრევილება (სურვილი)
 და სიყუარული სახიერებისადმი
 მეგობრობისა, უცხო-დ შე-
 წყნარებისადმი, და ყო-ვლისა კე-
 თილ-მოქმედებისა *

თვსებათათვს სულ-გრ-
ძელებისათა*

თვსება სულ-გრძელებისა
არს ესე, რომელ კეთილად შე-
წყნარებასა, და შეუწყნარებე-
ლობასა დიდებასა გინა უბატონ-
ებასა კეთილ-შესაბამიერად მიი-
თვალვიდეს ვაჟი • და არა მიიღე-
ბდეს განკვრუებასა არცა დატკბე-
ლობათა არცა მფარველობა-
სა არცა მთავრობასა და არცა
მლევა შემოსილებასა ზედა (რო-
მელიცა ბრძოლისა სიმხნითა შე-
იძინების) • არამედ ჯერ-არს რა-

თა აქუნდეს ნაცუკლად მათსა სუ-
 ლსა შინა თვისსა ვითარიმესიღრმე
 სივრცე და გვრთვაჲ ყოვლისავე
 ამისწომიერად. ხოლო სულ-გრ-
 ძელად იწოდების იგი, რომელ-
 იცა ცხოვრებასა ამასწფლისასა
 არა ღიდადრე რაცხს, და შემეცეს
 სწომისა სიციო-ცხლისა თვისსა-
 დმი არა შეკრულ არს. და ვინა-
 დგან აქუნს მას ესე ვითარიმარჯი-
 ვი და მხნაყრებრივი სული მაშა
 ამის ძლით შემძლებელ-არს გვ-
 რთუად შეურაცხ-ყოფისა თვნი-
 ერ ყოვლისა სურვილისა შუ-
 რის-მიებად შეურაცხ-ყოფისა-
 თვის

თვს თვისისა • კუალოდ სიწროფო-
ება უკუწ და სიმაართლოე შეუღღ-
ებთან მარადის სულ-გრძელოებასა*

თვს ებათათვს თვთოე-
ულთა ბიწიეჩებათსა*

თვს ებათათვს უგუნუ-
ჩებისათა*

უგუნუჩებასა აქუს თვსებად
განჭსჯა ნივთთათვს არა ჭეშმა-
რიტებით • იმედო-ვნება წარმარ-
თებისა მაუნებელთაგან განზრ-
ხუათა • უმეცრებით ქცევა აწმე-
ოთა

ღთა საქმეთა შინა და გარემოე-
 ბათა მისთა, ხოლო უკანასკნელ
 გარდაქცევად (ჰსჯაჲ მისი) გა-
 ნრჩევისა მისგან ყოვლისავე მი-
 სთჳს რაჲცა ცხოვრებასა შინა
 ვაჲცისასა კეთილად გინა ბორო-
 ტად შეიჩაცხების • უგუნურება-
 სა შეუღებების მარადის უმეცრე-
 ბა , უსუსურება (გინა სისუს-
 ტე), უხმარება, და განურჩევ-
 ლობა *

თჳსებათათჳს მრისხა
 ნებისა *

სამი ვიდრემე გუარიაჩს სახე
 მრისხა

მრისხანებისა, აღტყინება (ანუ
 სიფიცხლო) განმწარება და წყენა
 ანუ შეწყხება რეცა შემქმნელი გა-
 ნლიგებისა. მრისხანისა ვაცისა
 თვსება არს უტვრთველობა თვთ-
 მცირისაცა შეურაცხებისა და
 უპატვილებისა, რომლისა გამო-
 ცა მყის მიისწრაფის ზღუწვისა-
 დმი და დაჭსჯისა. იგი ყო-ვლი-
 სა სიტყვისა და ყო-ვლისა ქცე-
 ვისათვის აღვლადრე განრისხნე-
 ბის. მრისხანებისა მიერ იშუწ-
 ბიან ვაცთა შორის აღრეულნი, ო
 შფოთიერნი, დაუდგრო-მელნი
 და მიმო-მაკუწბებელნი ქცევანი.

ეგრე-

ეგრეთვე ჰატივის-ცემანი უსახუ-
 რთადმი ნიკითა და გულის-მო-ღ-
 გინებანი მათთჳს • გარნა რო-მე-
 ლთაჲცა ზნეთა გულ-ფიცხელი ვა-
 ცი არა იპურობს უცჳალებელად
 და გრძელ უამიერად, მიიღებს
 მას იგი მეყსა შინა არამედ
 არა დაადგრების მას ერთსაჲცა
 წამსა *

თჳს ებათათჳს შიშნე-
 ულები სათა *

შიშნეულებისა თჳსება არს შეპრ-
 წუნება რო-მელთაგანმე საშიშრო-
 ებათა (და ანუ შეპაპრწუნებელ-
 თაგან

თაგან ბალოთა •) და უმეტეს ესე
 ვითარნი ჩო-მელიცა სხეულსა
 სიკუჭდილად გინა ჩო-მლისამე ას-
 ლ-მსა მიღებად ექადდეს • უმჯო-
 ბეს უჩნს ვაცსა მო-შიშარსა სი-
 ცო-ცხლე სამრახტული და დაც-
 უად სიციო-ცხლისა თვისისა ვითარ-
 ნითაცარე სახითა ბალო-იდებო-დ-
 ეს უფრო-ს ვიდრეცა სიკუჭდილ-
 სა სახელო-ვანად და დიდებულად •
 შიშნეულებასა ჰსდევს სულ-მო-
 ვლეობა , ულო-ნო-ება , უმარჯ-
 უტობა შეკრულება ხრწნადისა
 ამის სო-ფლისადმი და დაცვსადმი
 სიციო-ცხლისა • ხოლო შიშნე-
 ულობა

ულთა ვაცთა შორის მას ოღენ
 ვხედავთ საქებელსა , რომელ იგ-
 ინი იქმნებიან ფრთხილნი , და
 თვსებისაჟებრ მათისა არა მოს-
 ურნე ამბობებისა და ცილობი-
 სა *

თვსებათათვს უხო-
 მოებისა გინა განრეყ-
 ნილეებისა *

უხომოება თვსებისაჟებრ თვ-
 სისა არს შედგომა წარმწყე-
 დელთა მათ ცრფიალებათა და შე-
 ურაცხთა დაცკობათა , ხოლო
 შერაც

შერაცხვამათი ფრიად ბედნიერე-
 ბად მათ მიერ, რომელნიცა შე-
 უღებებიან ვნებათა ამათ, ცუდ-
 მოცინარობითა, სარქსარითა •
 უმყნისა სილადითა და ვიცხე-
 ვითა • უკანასკნელი არს იაჟარ-ყო-
 ფა თავისა თვისისა და კადნიერება
 ვითარცა სიტყუათა შინა ეგრეთ-
 ვე ქცევათაცა • განწყენილებასა
 თანა შეერთებულ არს უწყ-
 სობება, უკრძალველობა, შეუ-
 რაცხ-მყოფელობა და თვთ ჰს-
 ჳეულობა *

თვსებათათვს ალზრ-
 უსხმელობისათა *

ალზრ-უსხმელობისა გინა მო-უ-
 თმენელობისა თვსება არს თუ ჰს-
 თქუა ესე ვითარი გონებისა წინაა-
 ღმდეგისურვილისია მეთა, რო-მელ
 უკეთუ ვერაღასტკებო-დესმცა ვა-
 ცისია მეთა მათ მიერ საქმით მაშინ-
 ცა სურის მისღამი, და ვინა აღგან
 ესე ესრეთ არს მაშასაღამე (ალზრ-
 -უსხმელიიგი) დაუტყუებს მას რა
 აცა არს ჭეშმარიტ და ჰატიო-სან
 რო-მლისა ცა ვერო-ვან არს ქმ-
 ნაა • ალზრ-უსხმელობისა შეუ-
 ღბე-

დგების ფუფუნეულება , კუალად
 სინანული და კნინლა ყო-ველი ი-
 გი რააცა თვს-ეყვს განრყუნ-
 ლებასა *

თვსებათათვსუსამარ-
 თლოებისათა *

უსამართლოებისა თვსებანი
 სამ გუარნი უკუმ არიან . უღმ-
 რთობა , ამპარტავანება , და
 მაგინებლობა • უღმრთობა
 არს იგი ოდეს ღმრთისა მიმა-
 რთი და წმიდათა გუამთა და კუა-
 ლად მიცუალეებულთა , ეგ სახე-
 დვე მშობელთა და მამულისადმი

უგუ

უგულებელს-უჭყოთ და წარსუჭ-
 სწყმიდოთ მიცემად თანანადებნი
 ჩუწნნი , რადცა თანა გუამს ყო-
 ფად მათდა მიმართ * ამჟარტაუა-
 ნება ცხად იქმნების მსოფლიო-
 თა შეკრულებათა შინა ვითარმედ
 ვაცოთათანა ოდეს იქცევის ამჟარ-
 ტაუანი მაშინ ჰნებაუს მას ამაღ-
 ლება და გამოჩინება თაუისა თუ-
 სისა უფროს ვიდრეა ღირს
 არს იგი *

სოლო მაგინებელი გინა მოვიც-
 ხარი რაცხს მას შუწბად თაუისა
 თუსისა, რომელს ხუანი ვითარის-
 ამე

ამე სახითა უპატრონო ჰყურეს. ვე-
 თილა დიტყუს მისთვის ეკვენ შემდ-
 გომითა ამითსახითა. (თუმცაღა ვა-
 ცი გიებისა გინა ვიცხევის მოყრ-
 ჩე არა რაღსა მიიღებს მისგანსა.
 რგებლობასა გარნა მამინცა სურს
 მას რათამცა შეაწუხნა სხუანი) *

ბოროტ სულობასა ანუ სი-
 ღრკუესა თვს ეყვს რათა ეცინო-
 დეს ზნეობათა და წესთა მამუ-
 ლისათა. არა მოჩიილებდეს ჰს-
 ჟულოთა და უფლებათა სამოგა-
 დლობისა თვისისათა. იტყოდეს
 ცუუილსა, ჰყოფდეს გარდამავ-
 ლო-

ღოობასა ფიცისასა ; დარღვევასა
 ჰირობისასა და არა სარწმუნო-
 იყო-ს იგი დანდობასა შინა • სი-
 ღრუვესა გინა ბოროტ სულო-
 ბასა შეუდგებიან ესე შემდგომ-
 ნი • ფიცი , ქება თაკისა თვისისა ,
 და ჰირ-მოთნეობით ვაცთ-მოყ-
 უარება • განრყუნილობა (ანუ
 გარდაქცევა) და სიცრუე წარმ-
 წყმედელი *

თვისებათათვის ვეცხლი-
 ის მოყუარებისა გინა
 ანგაარებისა *

ვეცხლის მოყუარებისა თვ-
 სე-

სებანი ეგ სახედვე სამ-გუარ ვი-
 ღრემე არს • ნიკთი მხვეჭელო-ბა
 (გინა მტყვენველო-ბა) ჩო-მ-
 ლისა ძლით ანგაარნი არა ირც-
 ხვენენ ბიებასა და ყოფასა სარ-
 გებელო-ბისა და მო-ანგარებისასა
 ყო-ვლით ვერძო , და მო-საგე-
 ბელთა ესე ვითართა უმეტეს შე-
 რაცხვენ სარგებლო-ბად ვიდრელა
 განრო-მად უპატვიო-ებისაგან* სი-
 ძუნწე არს , ჩო-მლისა ძლი-
 თი გუნებაჲს ჩჲწნ არა ჩაღსა
 წარგება , პატვიო-სანთა და სათა-
 ნამდებო-თა საქმეთათჲს *

ხოლო უკანასკნელ • სი-
 ძრე

ძრე არს ესე რო-მელ თუ-
 მცალა წარუაგებთ გარნა ფრი-
 აღ მცირესა და არა ვმა საყოფე-
 ლსა , რო-მელიცა უმეტეს მო-
 გუარითმევს ჩუჴს დაკლებასა ,
 ვინაჲდგან თვისსა ღროსა ვერა
 ვიქმთ მას (და ჟერო-ვნად .) ვე-
 ცხლის მო-ყუარებისა საქმე არს
 (გინა თვისება) შერაცხუა საფა-
 სისა დიდად რადმე . და გონებად
 ესრეთ რო-მელ მო-პო-ვნებასა ში-
 ნა სარგებლობისასა უპატრიო-ე-
 ბა იქმნების არაოდეს . მსგავსად
 სასყიდლით დამდგინებელსა მო-
 ნებრივსა და სამაგელსა ცხო-ვ-
 რე-

რებასა ამას , არა რაჲ აქჳს თა-
 ნა ზიარება ჰატოლ-სნების მოყუ-
 არებისა თანა , და უხუტბისა •
 მის მიერ შეკვეთისუტვის ჩუტნ
 ესე რო-მელ სახლისა ჩუტნისა
 საქმეთა შინა შეკვიწრდებით
 და სურვილთა და წადილთა
 შინა უჭბო-ებთ დიადსა დაყოვნე-
 ბასა და დაბრკოლებასა , ესრეთ
 რო-მელ არა საკვრველ არს მა-
 შინ , უკეთუ ჩუტნ შორის ჰბ-
 ნებენ ადგილსა სულ-მოკლო-
 ბა, მოწყინება , უკვანობა , და
 ყო-ველთა კაცთა მიმართ უსურ-
 ველობა კეთილისა *

თ ვ ს ე ბ ა თ ა თ ვ ს ს უ ლ -
 - მ ო ვ ლ ე ო ბ ი ს ა თ ა *

ს უ ლ - მ ო ვ ლ ე ო ბ ა მ ა ნ ა რ ა უ წ -
 ყ ი ს წ ო - მ ი ე რ ა დ თ ა ვ ს - ღ ე ბ ა დ , ა რ -
 ც ა ბ ე დ ნ ი ე რ ე ბ ი ს ა , ა რ ც ა უ ბ ე ლ უ -
 რ ე ბ ი ს ა , ა რ ც ა დ ი ღ ე ბ ი ს ა და პ ა ტ -
 ი ვ ი ს ა , და ა რ ც ა უ პ ა ტ ი ო ე ბ ი ს ა •
 ხ ო ლ ო - თ ვ ს ყ ო ფ ი ს ა მ ე ბ რ მ ი ს ი ს ა
 ვ ა ც ი ს უ ლ - მ ო ვ ლ ე , მ ი ღ ე ბ ა ს ა შ ი -
 ნ ა პ ა ტ ი ვ ი ს ა ს ა მ ა ლ ლ ო - ღ ს ა მ პ ა რ -
 ტ ა ვ ნ ე ბ ი თ ა , და მ ი ე ც ე მ ი ს ც უ ლ -
 - მ ე დ ი ღ ე ბ ო ბ ა ს ა და მ ს უ ბ უ ე ჟ გ ა ნ მ ჳ -
 ს ჟ ე ლ ო ბ ა ს ა , მ ც ი რ ე ს ა შ ი ნ ა ბ ე -
 დ ნ ი ე რ ე ბ ი ს ა მ ი ღ ე ბ ა ს ა მ ყ ი ს უ მ ა ლ -
 ლ ე ს

ლეს ზომისა აღსრულები. თუთ
 უმცირესთაცა წყენათა შერაცხს
 მოუთმენელად , მცირესაცა რა-
 სამე უარ ყოფასა გინა წარწყმე-
 დასა იმედოვნებისა თვისისასა მი-
 იღებს უდიდესს უბედურებად ,
 დასთხევს ცრემლთა და იტვრ-
 თავს მათთვის საღმრთობიერებასა
 ვითარცა რაჲსამე მძიმესა ცვრ-
 თისა . ხოლო უკანასკნელ შეი-
 რაცხების იგი ვაცად სულ-მოკ-
 ლედ რომელიცა მისდამი მცი-
 რისაცა რაჲსამე პატრივის-ცემი-
 სა დაკლებასა მიითრიალოვიდეს უბ-
 ატვირებად და შეურაცხებად ,
 თუმ.

თუმცა ყოფილ იყო-სმცა იგი
 უნებლიეთ შემთხვევითა, გინა და-
 ვიწყებთ. სულ-მოკლეობასა შე-
 უდგებიან ურუკა, ჩივილი, და ურწ-
 მუნებლობა, და სხუანი რო-
 მელნიმე შეიწრებანი სულისანი *

ს აზ რ გ ა დ რ დ თ ვ ს ე ბ ა თ-
 ა თ ვ ს ს ა თ ნ რ ე ბ ი ს ა თ ა *

ესე არს თანანადები სწო-გად-
 რდ სათნოებისა, რათამცა სუ-
 ლი იქმნას კეთილ აღშენებულ,
 ესრეთ რო-მელ ყო-ველი მოძრია-
 მბა მისი იყო-ს ფრიად დამშვი-
 დებულ, სომიერ და შესაბამიერ.
 და

და რათა ყო-ველთა შო-რის სა-
 ხეთა მისთა , რომელთაგანნი
 სამნი ზემო-რე მო-ვიხსენეთ იხი-
 ლოვებო-დეს ურთიერთისადმი შე-
 საბამი მსგავსება და თანკმო-ბაჲ და
 ამისგამო საგონებელ არს . ვი-
 თარმედ მდგომარეობა კეთილ-
 მოქმედისა სულისა მსგავს არს
 მდგომარეობასა რომლისამემყუ-
 დრო-სა საზო-გადო-ობისა გინათე-
 მისასა . ვჴალოდ თვს ეყვს სათნო-
 ებასა ღირსეულთა ვაცთა კეთილ-
 ის-ყოფა , სიყჴარული კეთილთა
 გჴამთა , და ჰატვივის ყო-ფა მათი .
 ეგრეთვე რათა არა შეუჩრაცხ-
 მყოფ-

-მყოფელ , და არა შუჩის მეძი-
 ებელ იყო-ს . არამედ რათა იყო-ს
 მოწყალე მიმხედველ და მწა მი-
 ტევებად . სათნოებასა შეუდგე-
 ბიან კეთილი წესიერება , სიმარ-
 თლე , სიწმიდე გულისა , სა-
 სოება კეთილი , და მსგავსნი ამ-
 ათნი უკუწ თვსებანი . მაგალ .
 სიყუარული ნათესაუთა და მეგო-
 ბართა , მოყუასთა , სტყუმართა ,
 და უცხოთა . ხოლო დასას-
 რულ ყოველთა მიმართ ვაჰთა ,
 და საკუთრად კეთილთა* აწ ყო-
 ველი რაჲც კჳსთიქვთ უკუწ სა-
 თნოები სათვს არს საქებელ .
 ხო-

სოლო ბოროტსა ჰქონან ყო-
ვლითურთ წინააღმდეგონი მი-
სნი თვსებანი *

ღმრთისა ძალითა სრულ
იქმნა *

• შრომითა და ზედა მხედველო-
ბითა სოლომონ ჩამამე
გვიხს მისათა *

1
3808

o. *[Handwritten signature]*

1

5 808

